

כ' שבט תשנ"ז תשובה ז'

בזה אני רוצה להודיע שהאשה אינה אשת איש ויש לה רשות ממני להתנסה לכל גבר די תיצבייין ואיש לא ימחה בידה מן יומא דינן ולעולם והיא מותרת לכל אדם. הקדושין עם הם בטלים והם מקח טעות וגם אדעתא דהכי לא התקדשה ולא אנסבא שתשאר עגונה כל ימיה. זמן קצר אחרי החתונה בעלה עזב אותה למשך של כמה חודשים והיא לא שמעה מאתו כלום אם הוא חי או לא. לא פרנס אותה ולא שמש אותה אחרי יותר משנתיים כשעזב אותה למשך של כמה וכמה חודשים עזבה הבית לחזור לבית אביה כדי שאביה יפרנס אותה. פתאום שמעה שבעלה קבל עליה בערכאות וגרש אותה שלא מדעתה.

וכל י"ח שנים מסרב מלתן לה כלום לפרנסה. וכבר בארנו בתשובות ד' ה' ותשובה ו' שכשהבעל מורד בתשמיש יכולים לכוף אותו עד שתצא נפשו ובמקום שאין יכולים לכוף שאין בידי בית דין הכח אז פסקו האגרת משה, ואהל משה ועין יצחק, והרב אליהו קלאצקין שהקדושין בטלים. חוץ מזה עיין תשובת רמא סימן ל'ו הוצאה חדשה ומתוקנת עם הקדמה מבוא הגהות ומפתחת מאת הרב אשר זיו. שאם הבעל נעלים עצמו לחדשים ושנים כופים אותו עד שתצא נפשו. ולכן פה גם כן הקדושין בטלים. חוץ מזה הרב המסדר קדושין לא היה אורטודוקס.

והיה חופה ולא היו שם נעשרה אנשים שזה אסור גמור ואף שיכולים לקדש בלי ברכות והברכות לא מעקבים מכל מקום פסק הרב אגרת משה חלק ד' אבן העזר בעובדא כמו זה שיש חשד שהרב מסדר הקדושין שלא הזהיר על מנין גברים בשנת החופה גם לא נזהר בשאר הלכות שמעכבים הקדושין, וגם לא היו שם שאר עדים חוץ מקרובים או אפילו היו לא יחדו עדים ולא פסלו הקרובים. וכבר אמרנו שבאופן כזה אמרינן עדות שבטלו מקצתו בטלו כולו.

חוץ מזה מעולם הבעל או האשה לא היו דתיים ולא שמרו אף פעם טהרת המשפחה, כשרות ושבת. ונודע שיטת מהרשדם והסומכים עליו בשנת דחק גדול כזה שהקדושין לא תופסים במומרים. ועיין אוצר הפוסקים על אבן העזר סימן ל'ט ועיין טור אבן העזר סימן מ'ד.

ויכולים לסמוך עליו בשנת הדחק גדול כזה.

וגם לשיטת ר' חיים עוזר באחינעזר סובר שאם אשה מעולם לא טבלה לנידתה הקדושין לא תופסים שאין אסור חל על איסור.

וכן פוסק הרב הרצוג בהיכל יצחק.

והיא לא נאמנת לאמר שטבלה בים או בנהר עיין פתחי תשובה אבן העזר סימן קטו. ואם שער אחד היה חוץ מן המים היא נדה גמורה ולכן אמרינן שאין אסור חל על איסור ולא חלו הקדושין.

חוץ מכל אלה הזוג ספרדים ופסקינן כרמבם דדמאוס עלי כופין אותו עד שתצא נפשו והיא מואסת בו. ובכל מקום שלא יכולים לכוף אמרינן שזה מקח טעות ולדעתא דהכי לא אינסבא ולא קדשה עצמה.

ולכן מסקינן שהאשה אינה אשת איש והקדושי

הם בטלים. והאשה יכולה להתנסבה לכל גבר די תיצבייין ואנש לא

ימחה בידה

בע"ה

תשובה ח"

ג' אדר א' תשנ"ז

בזה אני רוצה להודיע שהאשה
ויש לה רשות ממני להתנסבא לכל גבר די תיצבייין ואיש לא ימחה בידה מן
יומא דינן ולעולם והיא מותרת לכל אדם. הקדושין עם

הם בטלים והם מקח טעות וגם אדעתא דהכי לא התקדשה ולא אנסבה.
ואף אחד מזמן של מתן תורה לא תתרצה להנשא לו. ואף מעוטא שלא מצוי כלל
וכלל יסכים להנשא במקום שהבעל מרביץ את אשתו מכות רצח וגם מרביץ את
הילדים מכות רצח ומסכן את אשתו ואת ילדיו והיה נס מן השמים שיצאו
בחיים מ המכות רצח ואין סומכים על הנס וכעין זה לא גזרו להצריכה גט.
עיי' אגרת משה (הרב פיינשטיין) אבן העזר חלק א' סוף סימן ע"ט דף קפט
בסוף.

ועוד הבעל עזב אשתו זה משך של תשע שנים ואינו מפרנס אותה ואת שלשת
ילדיהם. זאת אומרת הבעל מורד מפרנסה ומתשמיש משך של תשע שנים. והרמא
באבן העזר סוף סימן קנ"ד-ס"ק כא דכופים אותו לגרשה וכן פסק המחבר
בסימן קנ"ד ס"ק ג' "האומר איני זן ואיני מפרנס כופין אותו לזון ואם
אין ב"ד יכולים לכופו לזון כגון שאין לו במה לפרנס ואינו רוצה להשתכר
להרוויח ולזון אם תרצה היא כופין אותו להוציא מיד ולתן כתובתה וכן
הדין למי שאינו רוצה לשמש" ובכל מקום שאין ביד בית דין לכופו אותו לגרש

את אשתו כבר פסק רבי הרב פיינשטיין באגרת משה אבן העזר חלק א" סוף סימן ע"ט דף קפ"ט בסוף דמבטלים הקדושים דאדעתא דהכי לא התקדשה ולא אנסבא- ובפרט שמכה אותה מכת רצח ומכה הילדים מכת רצח וכל פעם מסכן אותה ואת הילדים שכופים להוציא. ואם אין ביד בית דין לכוף אותו קל וחומר שאמרינן דאדעתא דהכי לא התקדשה ולא אנסבא שתשאר בסכנה כל ימיה או בלא פרנסה ובלי בעל - לתשמיש כל ימיה. וכעין זה פסק בתשובות רמ"א סימן לו הוצאה חדשה ומתוקנת עם הקדמה מבוא הגהות ומפתחות מאת הרב אשר זיו. שאם הבעל מעלים לחדשים ושנים כופים אותו עד שתצא נפשו. וגם עיין באבן העזר סימן קנד ברמא ס"ק ג' דבעל שמכה את אשתו כופים אותו לגרשה ובפרט שעושה זה תמיד. והאשה נאמנת שהיא לא המתחלת שכל הנשים בחזקת כשרות וכן פסקו הבתי דינים עיין אוצר הפוסקים על אבן העזר סימן ע" שאשה נאמנת לאמר שקרובי הבעל גורמים מחלוקת ביניהם. וכופים אותם שלא לבא לביתם. וכן היא נאמנת לאמר שבעלה מכה אותה והיא לא התחילה מפני שכל הנשים בחזקת כשרות. ואף אם היא כן התחילה אסור להכות אותה ובפרט שאסור להכות אותה מכת רצח שמסכן אותה ופקוח נפש דוחה כל התורה כולה. ועיין עוד בפסקי דין של בתי הדין הרבניים האזוריים בישראל חלק-כרך יב דפים 3-30 שפסקו בענין שהבעל מכה אשתו ויכול לסכן אותה דכופים אותו עד שתצא נפשו. וכבר אמרנו פסק של הרב משה פיינשטיין באגרת משה אבן העזר חלק א סוף סימן ע"ט דבמקום שאין כח לבית דין לכוף הקדושים בטלים דאדעתא דהכי לא התקדשה ולא אנסבא. וכן פסקו האהל משה ר' משה צווייג חלק ב ס"ק קכג אוצר הפוסקים יג דף ק"כ סימן לט סעיף ה וגם הרב אליהו קלאצקיין- דבר אליהו ס' מ"ח וגם רבנו שמחה שמביאו האור זרוע סימן תשסא ובמקום שאין

אפשרות להשיג גט כדעת משה וישראל יכולים לסמוך לבטל הקדושין בשנת הדחק כזה ובמקום עגון כמו שפסק הט"ז באבן העזר סימן י"ז ס"ק ט"ו ובירורה דעה קצג שפסק שסומכים גם על דעת יחידים אפילו בפלוגתת פוסקים בענין דאורייתא כדי שלא ישארו עגונות ואף לדעת הש"ך יורה דעה סימן רמב מודה שבענין דרבנן כן פוסקים כדעת היחידים וכאן יש כמה ספקות וכמו שנבאר באריכת הלאה. ולכן לכל היותר יש כאן קדושין רק מדרבנן. ולכן יכולים לסמוך אפילו לפי השך יורה דעה סימן רמב על דעת היחידים. ובפרט שלדעת הגאון מקובנה בעין יצחק ח"ב ס' לה וגם בעוד מקומות פסק שאפילו בספק פלוגתא כופין הבעל ואף לאלה שלא כופים אם כן כפו בבית דין של ישראל אין הגט נקרא גט מעושה וגם יש פלוגתא דאם כן כפו וגם אם נקרא גט מעושה אם זה אסור מדאורייתא או רק מדרבנן אם כן יש כאן ספוק ספיקא. ופסקינן בשנת דחק גדול כזה ולשחרר העגונה כדעת המתירים.

וחוץ מזה גיסה של האשה - זאת אומרת - בעלה של אחותה היה אחד מן העדים, וחוץ מהתקרבות הוא מחלל שבת בפרהסיה. ואף אם היו עוד שני עדים כשרים אמרינן עדים שבטלו מקצתם בטלו כולם. ואף אחד לא הכריז שמיחזים עדים ושאר אנשים יהיו פסולים ועיין רמא אבן העזר שפסל כל העדות מטעם עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה. ועיין פתחי תשובה על העניין שסמכו על הטור חושן משפט סימן לו ושך שפסק שם כהטור שאף אם העדים הפסולים רק רואים את מעשה הקדושין ולא מוכנים לבא לבית דין או לא באים לבית דין להגיד מה שראו מכל מקום הם גורמים שכל העדות מעדי הכשרים יפסלו מטעם של עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה וסומכים הלכה למעשה לפי כמה גדולי פוסקים בשנת דחק גדול לשחרר עגונה עיין אבן העזר סימן מב ופתחי תשובה שם ועיין

חושן משפט ושך סימן לו ס"ק ו". ובפרט דבשעת הדחק גדול כזה לשחרר עגונה
 שלא תהיה עגונה כל ימיה והבעל בשום אופן לא מסכים לתן גט כדעת משה
 וישראל ואין לבית דין לכוף אותו מפני שברח ושנה את שמו שלא יכירו אותו
 ומקודם קראו אותו לוטן - זה שם שקרא עצמו - ואחר כך קרא עצמו וויס בשם
 משפחה של אבותיו ואף אם לא היה בורח גם אין שום כח בבית דין בארצות
 הברית לכוף אותו - והזוג גרים בארצות הברית. ולכן סומכים על פסק של
 הגאון רבי ששמשתי משך של לג שנה את הפוסק הדור הרב משה פיינשטיין
 באגרות משה חלק א' של אבן העזר סימן עט בסוף דבמקום שאין לבית דין כח
 לכוף הבעל מפני שברח או מפני שאין להם רשות מצד הממשלה לכוף עד שתצא
 נפשו אז אמרינן שהקדושין בטלים מטעם דבארנו למעלה דעדעתא דהכי לא
 נתקדשה ולא אנסבא ועיין תשובה א" שבארנו באריכות ואף שהענינים שונים
 באיזה פרטים מכל מקום באותם ענינים שהם דומים ממה שבארנו בתשובה א,
 בתשובה ח" משתמשים במה שבארנו בתשובה א' ועיין שם.

ובפרט שהזוג ספרדים והם פוסקים כשיטת הרמבם דבמאוס עלי כופים עד שתצא
 נפשו ועיין יביע אומר חלק ג תשובה י"ח י"ט כ". ואף אלו שלא כופים אם
 יש לאשה אמתלא טובא כן כופים ואף אלו שמכל מקום לא כופים אם בדעבד כן
 כפו בית דין של ישראל אף במקום שהדין נותן שלא לכוף בדיעבד הגט כשר
 ולא נקרא גט מעושה ועיין היכל יצחק חלק א" אבן העזר סימן ב' ויש כאן
 כמה ספוק ספקות והגט כשר ואינו מעושה וכבר בארנו הכלל של האגרת משה
 אבן העזר חלק א סוף סימן ע"ט וכמה גדולי פוסקים דבמקום שאין ביד בית
 דין לכף אז אמרינן שהקדושין בטלים דעדעתא דהכי לא התקדשה שתהיה בסכנת
 או אפילו ספק סכנת מוות - לה ולילדיה - כל ימיה או שתתענג שבעלה יעלים

נצמו לשנים ובכאן נעלם למשך של תשע שנים והיא נשארתי בלי פרנסה ותשמיש מאה אחוז ששום אשה בעולם מזמן מתן תורה לא הסכימה להשאר ככה ולכן פסקינן שהאשה סימא לוטן בת חיים דבה זל אינה אשת איש ויש לה רשות להתנסבא לכל גבר די תיצבייין ואיש לא ימחה ביזה וקדושין עם רן לוטן וויס בן צבי וויס הם בטלים דאדעתא דהכי לא התקדשה ולא אנסבא.

ועיין בחשן משפט סימן רלב פתחי תשובה ס"ק א דמביא מכמה גדולים ובפרט ממחנה אפרים אף אם השתמש בהחפץ שלקח שהיה בו מום והיה אונס ובשביל האונס לא הפסיק מלשתמש אמרין שהקונה לא מחל על המום וכך פסק הגאון בעל ערוך השולחן חושן משפט סימן רלב ס"ק ד' "ושימוש שמצד ההכרח ודאי דאין זה ראיה על מחילתו" וכאן האשה נשארה תחתיו וקורותיה שהוא ישתנה והוא לא השתנה לטובה אלא לרעה והכה אותה ואת הילדים מכות רצח וסכן את נפשם ואחרי כך נעלם למשך של תשע שנים ובלי שום אופן מסכים לגרש אותה כדת משה וישראל שיש להתירה מעגון ועוול כזה שאדעתא דהכי לא התקדשה ועיין פסקי הדין הרבניים כרך א דפים 5-15 כמו שאמרנו. וחוקי מזה הזוג בכלל מעולם לא דתיים ולא שמרו אף פעם טהרת המשפחה ואף כשהלכה הכלה לחופה היתה טמאה נדה מעולם לא ספרה ימי טהרה. ונודע שיטת מהרשם והסומכים עליו בשעת הדחק ועיין אוצר הפוסקים סימן מד, שיכולים לסמוך עליו לסניף בשעת דחק גדול כזה שהקדושין לא תופסים במומרים ועיין אוצר הפוסקים לט ועיין טור אבן העזר סימן מד ועיין זקן אהרן מהרב וואלקין ועיין חלקת יעקב שמביא משם הזקן אהרן שפוסקים כהדעה שמביא הטור להלכה לסניף במקום עגון לשחרר עגונה אף שלא המרו לדת אחרת רק הם לא שומרים שבת וכשרות וטהרת המשפחה הקדושין בטלים, כאן הבעל לא מאמין אפילו באלהים ר"ל

ואינו שומר כלום.

וגם חוץ לכל אלה לשיטת ר' חיים עוזר באחינעזר שאם האשה מעולם לא נטהרה מטמאתה של נידתה הקדושים לא תופסים שאין איסור חל על איסור. וכך פסק הרב הרצוג בהיכל יצחק.

והיא לא נאמנת לאמר שטבלה בים או בנהר עיין פתחי תשובה אבן העזר סימן קטו ואם שערה אחת היה חוץ מן המים היא נדה גמורה. ובפרט שהאשה לא מאמינה בדיני נדה בזמן שהיתה תחתיו ומעולם לא ספרה ימי טהרתה ומעולם לא הפרשה מבעלה בימי נדתה - אף שעכשיו אחרי שבעלה עזב אותה נעשתה בעלת תשובה ושלחה בניה לחנוך תורני ושומרת הכל ומבטיחה שהיא כן תשמור על הלכות טהרת המשפחה מכאן והלאה אם נשחרר אותה ונתן לה אפשרות להתחתן עוד פעם.

ולכן מסקינן שמצוה גדולה לשחרר אותה מעיגונה ובמקום שכאן בארצות הברית אין ביד בית דין לכופף לבעלה לגרשה ולכן הקדושים של

הם בטלים ואדעתא דהכי לא התקדשה

ולא אנסבא ויש לה רשות להתנסבא לכל גבר די תיצבייין ואיש לא ימחה בידה

מן יומא דינן ולעולם והיא מותרת לכל אדם

משה

ועוד יש לצרף להתיר כ

והקדושין עם

הם בטלים מטעמים דלהלן.

כבר אמרנו שגם אחד היה גיסה של המקודשת זאת אומרת בעל אחותה.

גם מצאנו שגם שני היה אח של המקודשת.

גם בארנו שהמקדש לא נתן מעולם שום דבר אף פרוטה משלו.

הטבעת של הקדושין נקנתה מהאמא של הכלה ומעולם לא נתנה להבעל - לרן

לוטן וויס. האמא רק מסרה הטבעת להרב המסדר קדושין והוא מסר הטבעת לרן

לוטן וויס ממש לפני שאמר " הרי את מקודשת לי" ואף פעם לא קנה הטבעת.

נמצא שרן קידש את סימא לוטן בטבעת שלא היתה מעולם שלו, זאת אומרת

מעולם לא קנה הטבעת.

ואף לפי שיטת החתם סופר בחלק אבן העזר סימן ק' דכלנו עדים על הקדושין

דאומדנא דמוכח - במה דברים אמורים אם אין שום ריעותא בטבעת הקדושין

במה שהבעל נותן לאשתו אבל אם לא נותן לאשתו שום דבר אין חל קידושין.

וגם לפי הדעות שחושבים קדושין על ידי ערכאות שהאשה נחשבת אשת איש על

ידי נתינת שטר מן ערכאות שבו מפרטים השמות של המקדש והמתקדשת ושהבעל

קנה אותה והרי היא אשתו בשטר זה צריך דוקא שהבעל יתן השטר לאשתו או

פקיד של הערכאות ימסור בתורת פועל השטר לאשתו של המקדש בשביל בעלה

ואפילו אין עדים כשרים - נחשבת כמו שכתב בידו הבעל את שטר קדושין

בערכאות כיון שמשלם סכום כסף בשביל השטר ופסקינן שכשם שבגט שכתב הבעל

בכתב ידו בדיעבד הגט כשר אף שאין שום עדים כמו כן המקדש בשטר שנכתב

בכתב ידו של הבעל בדיעבד מתקדשת אפילו אין שם עדים כן פסק הזקן אהרן

הרב וואלקין בתשובותיו. אבל זה אמת אם נותן לאשתו או הפקיד נותן

בשבילו את שטר

קדושין אבל אם לא נותן לה מאומה הכל מודים שאינה מתקדשת. ולכן כיון שהבעל מעולם לא קנה הטבעת קדושין מעולם לא נתן לה כלום משלו ולכן אפילו לפי דעת חתם סופר אבן העזר סימן ק' דכל ישראל אנן סהדי אומדנא דמוכח הוי שנתקדשה לא מועיל כלום וכאן מודה החתם סופר דמעולם לא נתקדשה.

וכבר אמרנו שהש"ך בחושן משפט סימן לד פוסק כהטור שם שאם לא הכריזו לפסול לעדות כל הפסולים ולא יחדו רק עדי כשרים אמרינן עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה. וכבר בארנו שבסימן מ,ב אבן העזר הביא הפתחי תשובה מכמה אחרונים שסומכים למעשה על הש"ך והטור לבטל הקדושין וזאת נגד דעת החתם סופר אבן העזר סימן ק'. וגם בהיכל יצחק לר' יצחק הרצוג מביא מכמה אחרונים נגד שיטת החתם סופר.

ובמורים שלא שומרים הלכות נידה לא אמרינן אין אדם משים בעילתו בעילת זנות. כשיטת ריב, ש סימן ו' בתשובות וכשיטת רדב"ז - רק בישראל כשר. וכן לשון התוספתא בקדושין שרק בישראל כשר אומרים אין אדם משים בעילתו בעילת זנות. וכן פסק החזון יחזקאל בתשובותיו בענין כזה.

ולכן בפרוץ כזה ובפרט שמעולם לא ידע שאין קדושין חלים בזה שנתן טבעת שבאמת לא היתה שלו - מדוע יחשוב שצריך לקדש אותה בדרך אחר אפילו אם היה אדם כשר שאומרים בו אין אדם משים בעילתו בעילת זנות והן הן עדי ביאה הן הן עדי קדושין. וכעין סברה זו סבר האגרות משה חלק א אבן העזר שמבטל הקדושין של הרפורם והקאנסרבטיב ראבייס. מפני שהבעל חושב שיש קדושין ומאין יחשוב שצריכים לקדש פעם אחרת ואפילו לשיטת הרשבא שחושב שאפילו אם הזוג לא שומרים בניני אחרים כמו שהיא סוטה

וכבר גרש אותה בעלה או שהוא הבעל חי אתה זה נקרא קדושין מ"מ אמרינן דלא שביק היתרא ואכל איסורא וכל מה שיכול לתקן הוא מתקן ואם כן אף שזה טרחה בשביל זוג שלא דתיים לשמור דיני טהרה מכל מקום מדוע שיעברו על דיני פנויה וחושב לקדשה והיא חושבת להתקדש בביאה עצמה דאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות. אבל זאת נכון רק אם חושבים שמעולם לא נתקדשו, אך הכא שניהם חשבו שכך נתקדשו ולכן לא עלה על דעתם שצריכים להתקדש פעם שנית. ובאמת הבעל מעולם לא קנה הטבעת ולא היה שלו ולכן מעולם לא נתן לה כלום ואינה נתקדשת.

חוק מכל אלה הדברים לפי שיטת רב אליעזר וורדון אם בעל נעלם למשך של ט" שנה ולא עושה שום קשרים עם אשתו ובניו ובנותיו וגם לא עם הוריו - אמו ואביו יש אומדנא דמוכח שכבר מת ואף שלא יכולים להתירה בזה גרידה אבל יכולים לאמר או שהוא רשע ואכזר ומרד באשתו בפרנסה ותשמיש שכופים להוציא כמו שבארנו אבן העזר רמא סימן קנד בסוף. וכל מקום שאין ביד בית דין לכופו כמו שברח, כבר פסק האגרת משה אבן העזר חלק א' ס' עט בסוף דאמרינן דעדנתא דהכי לא נתקדשה ולא אינסבא וגם כעין זה סוברים העין יצחק, האהל משה - ר' משה צווייג, רב אליהו קלצקין והבית הלוי.

כמו שבארנו

או אם הוא לא רשע ואכזר ומורד בפרנסה ותשמיש - יש אפשרות שכבר מת כמו שסובר הרב אליעזר מוורדון ועיין בהיכל יצחק חלק א' סימן כג ועיין אגרת משה חלק א' אבן העזר ותשובות עין יצחק מעינינים דומים להתיר עגונות שסומך גם על שיטת אליעזר מוורדון ולכן הקדושין של עם

בטלים והיא מותרת להנשא לכל גבר די תצבייין ואיש לא ימחה

בידה.

משה

תשובה ח' ענף ב'

בענין נאמנות של אמא של ן שנתנה הטבעת להרב ממש קודם שהחתן רן
לוטן וויס אמר הרי את מקודשת לי ושהוא לא קנה מעולם. צריך לדעת שהאשה
שנתחתנה לפני חי שנה ואין שום עדות כלל עכשיו שהתחתנה וגם
סימא לוטן גם כן מעידה שהמעשה שהיה כך היה. וגם שגיסה היה אחד מן
העדים זה מעיד גיסה גם אמא של וגם אשת גיסה זאת אומרת אחותה
של סימא לוטן וגם שאחיה היה עד השני זה נודע על פי עדות של סימא לוטן
ולפי האם, אחותה וגיסה זאת אומרת בעלה של אחותה וגם על פי
היו רק קרובים נמצאים בהחתונה ולא היו זרים רק הרב המסדר קדושין. וכבר
בארנו באריכות בתשובה ח הטעמים וסניפים לבטל הקדושין. כאן נכאר
הנאמנות לקרובים.

היסוד העקרי שלנו הוא שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. אין לנו שום ראיות
התקדשה מעולם. העובדה שיש לה ילדים לא אומרת כלום שנתקדשה.
יכולה לילד ילדים בלי שום קדושין כהלכה. ואם כן התחתנה התחתנה בערכאות
והעובדה שנתקדשה אצל רב בא רק מפיה ומפי אמה, אחותה וגיסה, והם אוסרים
והם מתירים. ועיין יורה דעה סימן מח טז ס'ק יט שם שאפילו עכום שאין לו
נאמנות כלל מכל מקום נאמן לאמר שסכין שנמצא בתוך כרסה של בהמה היה
באופן שלא מטריף הבהמה. והעכום נאמן אם אנחנו לא היינו יודעים רק על
ידי הגדת העכום ואמרינן הפה שאסר הוא הפה שהתיר. ועיין עוד בפתחי
תשובה שם סק ט"ז שמביא מתשובות נודע ביהודה תנינא יורה דעה סימן כ'
בעובדה כגון זה, וגם שם פסק שמאמינים לגוי מטעם פה שאסר פה שהתיר. ושם
עניין דאורייתא. וגם עיין בפתחי תשובה אבן העזר סימן קנח פתחי תשובה
סעיף קטן י" דמביא גם מן תשובות נודע ביהודה תנינא ס' יח באשת איש

דאשה שטוענת דנבעלה אבל אנסה דנאמנת דהפה שאסר הפה שהתיר ועיין
עוד שם פתחי תשובה סק יא. וגם חלקת יעקב אבן העזר ס' ד כמו שפסקנו.
ועיין דמאי משנה ו"

וחוץ מכל אלו אפילו אם אמרינן שהיא משקרת הא פסקינן דבדעבד אם בית דין
כפו בענין של מאוס עלי בדעבד לא הוי הגט דין של גט מעושה עיין היכל
יצחק אבן העזר ס' ב" ואם כן אם היא משקרת הא הוי משום דמאוס עליה בעלה
במה שהכה אותה כל השנים ועזבה למשך של תשע שנה ובדעבד הגט לא נקרא גט
מעושה וכבר בארנו דבכל מקום שאי אפשר לכפות הבעל אמרינן דעדעתא דהכי
לא נתקדשה. וכבר בארנו שהזוג הם ספרדיים שפוסקים כהרמבם בענין מאוס
עלי דהאשה נאמנת ובפרט שיש לה אמתלא ורגלים לדבריה.

וסברא זו ספרתי להרב פוסק הדור הרב עבדיה יוסף שליט"א א" אדר תשנ"ז
והסכים אתי כשבקרתי אותו להתייעץ אודות תשובות א', ב', ה וז'.

וגם הרב משה פיינשטיין בעל אגרת משה משתמש בסברא של הפה שאסר הפה שהתיר
בכל חלקי האגרת משה ובפרט בחלק ד' אבן העזר להאמין הבעל דבר או קרובים
במקום שאין אחרים חוץ מן הבעל דבר או קרובים או פסולי עדים ומבטל
קדושין על הגדתם. ומביא מראשונים שבמקום שיש רעותא בהקדושין לא חשדינן
לחזקה שאם אחד גר נם אשה משך של ל' יום יש חזקה שהם התחתנו וסוקלים על
חזקה זו, זו אמת רק אם אין רעותה עם הקדושין, אבל אם יש רעותה אם
הקדושין אז לכתחילה עושים כל פעולות להשיג גט אבל בדיעבד אם אי אפשר

להשיג גט - בשעת הדחק גדול שלא לעגן אשה דדמוי לפדיון שבויים אז
יכולים לסמוך במקום שיש כמה ספקות ורעותות שאין כאן קידושין ופטריון
האשה לשוק להתחתן בלי גט.

משה

בע"ה

י"ז ניסן תשנ"ז

תשובה ט'

בזה אני רוצה להודיע שהאשה אינה אשת איש ויש לה רשות ממני להתנסה לכל גבר דית'צבילין ואנש לא ימחה בידה מן יומא וזמן ולעולם והיא מותרת לכל אדם. וקדושין עט הם בטלים ויום ניקח טעות יגם אדעתא דהכי לא התקדשה ולא אינסבא מטעמיה דנבא להלאה. העובדא לפי האשה. בעלה מזמן ארוך לא מגיש אצלה בזמן שהיא כבר טבול במקוה ואין לו גבורת אנשים. וכוראה הוא רועה זונות. רק בזמן שהיא לא טהרה מגיש אצלה זאת אומרת לא לחיות כבעל ואשה רק שהיא תגע באמה שלי ושהוא יזריע.

כבר מזמן די שנה זרקה אותו מן הבית והוא הפטיק לזון אותה ואת בניה (יש לרם חמשה ילדים) ולא ראה הילדים משך איזה שנים. האשה אף שהיתה דתיה בזמן שהתחתנה וגלחה את שער ראשה עכשיו היא הולכת בגלוי ראש. ומדבריה נראה שהיא לא מאמינה יותר בענין של איסור נידה או הענין של אסור אשת איש. היא אמרה שבשבילה היא לא צריכה גט.

וגם כשהיא גרה עם בעלה אמרה שהיא לא היתה כשרה כשביל בעלה כשהיא היתה נידה. והאשה הוסיפה שכעלה הונחיל לזון את הילדים מזמן של ראש השנה הזה תשנ"ז. והתחיל לראות הבנות ולקוח אותם לכיתו פעם בכל שבועיים. הוא

נותן להם 300.00 \$ לשבוע.

העובדה לפי הבעל

הבעל כופר שהוא רועה זונות הוא מודה שלא הגש לאשתו מפני שהוא עובד קשה ואין לו כח אבל בשבתות הוא הן משמש את אשתו. ומכחיש שהוא נוגע בה ומגיש אותה בשעת טמאתה של נדה.

לפי הבעל תשעה חדשים קודם שאשתו זרקה אותו מן הבית הביא קליענט לביתו ואז נגשה אשתו אותו ומיד התאהבה בו והוא התאהב בה. ומאז התחילו לדבר ולפגוש חוץ מן הבית. ואותו איש לקח אישתו למסעדות וגם לרקוד אהו. ובמשך הזמן מרדה אשתו בו והתחילו הזוג לחיות ביחד כאיש ואשה זאת אומרת היו להם יחסי מין כמה פעמים. והאשה הודתה לבגולה שהיו לה יחסי מין עם אותו גבר כמה פעמים שהוא פרנס אותה משך הזמן שהבעל לא נתן לה פרנסה לחיות בשבילה ובשביל הילדים, והיא יוצאת בכל פעם בפרהסיה אתו ברחובות ואין לה טוש בושה ושום חרדה היא מאפצפת על כל שכניה ואומרת שהיא עונה הדת ולא צריכה גט.

פעם הלכה אתו באניה ושניהנו נפלו במים וכמעט טבעו אבל בנס ניצלו. הבעל אומר שלפני ראש השנה שעברה תשנ"ז התחיל לפרנס הילדים זונות בשבילם \$ 300.00 לשבוע והיחס עט אשתו הוטב וכמה פעמים הסכימה לאכול אתו במסעדה ואחר כך הולכים לבית מלון ושוכנים ביחד ויש להם יחסי מין. אבל האשה לא מסכימה לחזור אליו. וגם היא לא רוצה להתחתן עם הבעל אף שהוא רוצה מאד להתחתן אהו מפני שהוא מאוהב בה. נכשירו בזמן פסח נסעה האשה וילדיה לפראדא בשביל הסדרים וחול המועד, הבעל וגם הבעל נתנו לה כסף בשביל הנסיעה. הבעל נתן לה \$2000.00 בשביל זה. כנראה האשה ממשיכה להיות ביחסי מין גם עכשיו עם הבעל אף שאומרת שלא רוצה להתחתן אתו, ויש לה יחסי מין עם הבעל באוויר זמן שיש לה יחסי מין עם הבעל.

פסק הלכה

אם אנחנו מאמינים להאשה שהבעל לא שוכב אתה הרי הוא מורד בתשמיש. ומי שמורד בתשמיש פוסק הרמ"א סוף סימן קנ"ד שהכל מודים שכופים אותו להוציא, ובענין זה שלא מגיש אצלה אף שהבעל מכחיש נאמנת האשה ובפרט שאומרת שאין לו גבורת אנשים וראה רמ"א סימן קנד דאפילו בזמן הזה שהנשים חוזפניות ומשקרות מכל מקום אם יש רגלים לדבר נאמנות.

ובית שמיאל גם בסימן קנד סק לה, פוסק שנאמנת וגם כופים נשואים עד שתצא נפשו. כבר בארנו בכל התשובות א-ח פסקי הגאון פוסק הדור הבעל אגרת משה הרב פיינשטיין דבמקום שאין כח לבית דין לכופ או אמרינן אדעתא דהכי לא התקדשה ולא אינסבא עיין אגרת משה אבן העזר חלק א' סימן עט בסוף נדף קפ"ט בסוף. שאדעתא דהכי לא התקדשה שתשאר עגונה כל ימיה. וכבר בארנו בכל התשובות שבן דעת הרב יצחק אלחנן בעין יצחק ס' כז - א"כ חזינן דהוי מוס גדול משום דרוב בני המדינה מקפידין על זה וע"כ מוכח דאין שום ספק כלל ובואדאי לא נתרצית ע"ז מעולנו נכל המומין דתלאוי בהסכס המדינה וגם לן פסק האהל משה ר' משה צווייג חלק ב סק קכג. וכך גם פוסק הרב אליהו קלאצקין הדבר אליהו - סימן מח.

ואין להקשות מתשובת הנודע ביהודה תניינא-סימן קד מובא בפתחי תשובה אבן רעזר ק"ז סק ג דאם האשה לא יכולה לשמש מיטתה יותר מפעם בחדש שהבעל לא יכול לגרשה בעל כורחה, וכאן הודתה האשה שכבר יש לה חמשה ילדים שהבעל כן חי אתה אבל אמרה שזה לא מספיק בשבילה וקוּתה כל השנים שהדבר יוטב ושנעלה יחיה אתה יותר אבל לצערה במקום שיחיה אתה יותר בשנה האחרונה

קודם שזרקה אותו נגרע הדבר. וכמעט לא נגע בה בזמן טהרתה ולכן זרקה אותו מן הבית והלכה לערכאות וקבלה עליו שהוא רועה זונות והיה בירה תמונות שמראות שבעלה ערום ננס זונה במטה. הבעל טוען שאשתו לקחה תמונה מן אחר ובערמה שמה תמונת ראשו על התמונה ובכך נראה כמו שהוא רועה זונות. ושאר טענות שקבלה על בעלה הבית דין של ערכאות הוציא משפט שהבעל יעזוב הבית.

לפי חשכון של הבעל זה קרה תשעה חודשים אחרי שפגע אשתו הגבר והיה בטחון לאשתו בו שהוא רציני וחפץ בה להתחונן אתה או זרקה אותו.

אבל לפי גרסת אשתו היא פוזזה שהוא שטוף בזנות והוא יכול להיות חולה מחולי מין ויש סכנה בשבילה לזויות אתו אף לפעמים דחוקות, וכמו שפוסק הרב ערוך השולחן בתחילת סימן קנר באבן העזר.

וגם קבלה עליו בבית המשפט שהוא נוגע בביתו שהיתה בגיל של שלש עשרה בשביל חיי מין,

דבר שהבעל הכחיש.

וגם האשה פנתה לבית דין של אגודת הרבנים תחת נשיאות של הרב גינסברג והבעל סרב לבא לבית דין וגם סרב לבא לבית דין של סאטמער.

והלכה שמי שמסרכ לבא לבית דין יש לו או לה דין של עוזב דת. עיין פסקי דין רבניים כרך יב דפים 346-347. והלכה באבן העזר סי' קנד סק' א ויכולים להוציא אם הבעל עוזב דת, ואף שיש שם שתי לשונות אם הבעל עוזב דת ולא נוגע להאשה שלא מכשלת אותה לא' כופים לדעה אחת אבל כאן נוגע להאשה שמעגן אותה ולא נותן לה גט ואין לה עונה. והיא לא רוצה לחיות אתו מפני שלפיה היא רועה זנות ואפשר שיש לו מחלות של מין והיום יכול להיות חולי

של עדס או שאר מיני מחלוט שיכולים לסכן מי שהוא שטוף בזנות. וכאן היא אומרת שהבעל מאוס בעיניה ויש לה רגלים לרבר ואמתלא טובה מפני מה שהיא מואסת בו. ועיין בספר יביע אומר זולק ג באבו העזר סימן י"ח י"ט כי שהרב עובדיה יוסף, פוסק הדור, מביא חכל של ראשונים ואחרונים שתומכים בשטת הרמב"ט שבמקום שיש לאשה אמתלא טובה מדוע היא מואסת בבעלה לא אמרינן שענינה נתנה לאחר, ואף אם נאמין לבעלה שהיא הודתה לו שהיו לה יחסי מין עם הגבר האחר אפשר שאמרה זה כדי שבעלה יפטור אותה בגט כריתות כמו שהגמרא פוסקת בסוף נדרים שלא מאמינים לאשה.

ואפילו אם האשה אומרת את האמת הא ידוע שיטת הרן שם שהפקיעו חכמים קדושי הבעל ולכן היא מותרת לו. כשזנתה היתה פנויה.

ולכן אם נאמין גרסת האשה יש כמה טעמים לכוף לבעל בשוטיין להוציא אשתו, ואף אם נהיה פוסקים שלא כאותן שיטות שסוברים שיכולים לכוף לבעל בטענת מאוס עלי אף שיש אמתלאות מהל מקוטו אם בית דין כן כפו כבר פסק הרב הרצוג באהל יצחק חלק א' סימן ב שבדיעבד מה שעשו עשו ולא הוי גט מעשה ואף לאותם פוסקים דהוי גט מעשה יש פוסקים אם האסור הוא מואורייתא או דרבנן - ולכן במקום עגון גדול יכולים לסמוך על דעת יחידים כדי לשחרר אשה מחבלי עגינות וכמו שפוסק הטז באגן העזר סימן יז ס'ק טו וגם פוסק הטז כן ביורה דעה סימן קצג.

והטז פוסק כן שיכולים לטמוך על דעת יחד אפילו להתיר ספק דאורייתא. ואף השך ביורה דעה סימן רמב דפליג על הטז ולשיטתו יכולים לסמוך רק בספק בדרבנן על דעת יחידים אבל לא בספק דאורייתא. אבל כאן בשאלה זו יש כל כן ספקות יותר משלש ספקות ולכן לכל הדעות כאן אין יותר מספק דרבנן, וגם יש עוד ספקות כמו שנבאר להלן. ועיין יורה דעה ערוך השולחן סימן

ק"י ושדי חמד על עיניני ספוק ספיקות דמבא שם דלא רק הרמבם לומד שכל ספק דאורייתא באמת הוי לא יותר מוספק דרבנן אלא שיש חבל של ראשונים שתומכים בשיטה זו. ואף הושבא שפליג ואומר דכל ספק דאורייתא אסור מדאורייתא מכל מקום מודה הרשבא שאם יש שלש ספקות בדבר יאז אמרינן שמוותר לכתחילה במקום עגון ושעות הדווק גדול. וכאן בשאלה זו יש הרבה יותר משלש ספקות ולכן יכולים לסמוך ונל דעת היחידים להתיר האשה. וכמו שאנחנו נסביר עוד.

גרסת הבעל

אם גרסת הבעל אמת שאשתו באמת מרדה בו והתחילה להיות לה יחסי מין עם גבר זר אז היא אסורה לו כמו שכתוב באבן העזר סימן יא. וכשם שאסרו לו כן אסרו על הבעל ואף שפוסק הרמא אבן העזר סימן קטו ס'ק ו וס'ק ט שנזמן הזה שאסור לגרש על כרחו אסור שהבעל יאמר שהוא מאמין לאשתו שזנתה תחתיו ושנופים לבעל לשמש עם אשתו. אבל אם יש רגלים לדבר כבר פסקו באבן העזר שם בסימן קטו סק ו ברמא שם שיכול הבעל להאמין לאשתו שבאמת כן זנתה עם גבר אחר ואם כן היא אסורה עליו ומצוה לגרשה ועל זה לא תיקן רבנו גרשון מאור הגולה. וכאן יש רגלים לדבר שהיה לאשה יחסי מין עם גבר זר מפני שבעלה לא נתן לה שום מזונות בשגילה או בשביל החמישה ילדים וגבר אחר נתן לה ויש כלל שנא מתנות יחיה. והגבר הזה לא פרנס אותה מטובת לבו אלא קיבל כחזרה שהיו לו יחסי מין עם האשה. והיום שהבעל כן מפרנס ילדיו ונותן בשבילם \$ 300.00 לשבוע האשה עוד לוקחת כסף \$2000.00 מאותו גבר בשביל לנסוע לפרדא. וגם יצאה אתו לפני כולם בפרהסיה והלכה

אתו לרקוד שזה אסור דאורייתא לשיטת הרמבם. וכן פוסקים להלכה עיין שדה חמו חלק ו מערכת חתן וכלה ויחודה אתו במקום סתר והודתה לבעלה שהיו לה יחסי מין עם אותו הגבר כל משך ארבע שנים שהם נפרדו וגם במשך תשע חודשים שהבעל עוד היה בבית היא יצאה לרקוד עם אותו גבר ונסתרה אתו והודית אז לבעלה שיש לה יחסי מין עם אותו הגבר ושהוא משכיב רצונה בעיוני יחסי מין אתג יותר מן-הבעל שלא השכיב רצון כל השנים ששמשה עם בעלה אף שהרה מבעלה והולידה חמשה ילדים.

מכל אלא הדברים יכולים לומר שיש רגלים לדבר שבאמת טמא אותה ושהבעל אסור לחיות עוד אתה וכמו שפוסקים באבן העזר סימן י"א סק א'.

ועיין אבן העזר סימן קטו ברמא ובפתחי תשובה שבשביל זה לבר יכולים לכופף לאיש לגרש אשתו בזה שמיחדת עם גבר זר ומודה שזנתה אתו ועיין בית שמואל אבן העזר קטו סק כג בסוף. ושם סק יז. שזה ממש מעוניין שלנו אף שנאמין לאשה שלא זנתה עם אחר אבל הכל ראו שיצאו ביחד ונסתרה כמה פעמים אתו באוטר. והלכה למקומות שאין איש אחר במקום סתר שיכולה לזנות אתו. היא יכולה לזנות אתו באוטר שלו או לבא לשדה או לבית מלון ולזנות שם.

ונודע שיטת רבינו ירוחם באדם וחוה חלק חוה נתיב כב ח"ג ועיין בית שמואל אבן העזר סימן יא סק א שבניין שהאשה אסורה לבעלה מטעם שהיא סוטה או כופים לבעל לגרשה. אף שאין שני ערים שראו שזנתה, ועיין אוצר הפוסקים על אבן העזר סימן י"א שמוביא כל הענין באריכות ואף שלפי דעת הנוודע ביהודה סימן מב, באוצר הפוסקים סימן יא סק א וגם שמוביא פתחי תשובה סימן יז ס"ק קס"ד שלא כופים לבעלה לגרשה רק חלבין ואשה מפני שהיא גרמה הצרה לעצמה אבל הנוודע ביהודה גם טובר כן אף שמתיר לבעלה על פי החר מאה ובנים להתחתן ואם הזונה לא רוצה לקבל גט פוסק שלא כופים

אותה לקבל גט ולא מזכים גט בשבילה. אבל כבר חלקו על פסק זה כמה פוסקים גדולים וכן מזכים גט מפני שזה זכות גמור בשבילה שלא תכשל באסור אשת איש ושלא להרבות ממורים. ועיין אוצר הפוסקים על אבן העזר סימן יא. וגם עיין בטור עונג יום טור חלק ב סימן קמט שפסק שכן מזכים גט בשביל הזונה כדי להציל כלל ישראל מלטמא בה וגם שלא ירבו ממזרים בישראל וכן פסק האגרת משה. אבן העזר חלק ד' והשאלה רק אם האשה כן רוצה גט והבעל מסרב מלתן גט אם כופים הבעל. כבר אמרנו מאוצר הפוסקים אבן העזר סימן יא ס"ק א שלפי שיטת רבנו ירוחם כופים לבעל. ואף לשיטת נודע ביהודה אבן העזר סימן מב ועיין בסימן קיז באבן העזר בסוף שמביא הפתחי תשובה וגם באבן העזר סימן יז סק קס"ד שגט מביא דעת הנודע ביהודה שמוסתפק אם יכולים לכופ לבעל וגם שיטת רבינו עקיבא אייגור שמביא האוצר הפוסקים אבן העזר יא סק"א שגם מוסתפק אם יכולים לכופ לבעל אבל זה היה אז שאשה שונתה פעם אחת מפני שלא יכלה לעמוד בנסיון אף שהיתה אסורה לשמש עם בעלה לא זנתה עוד מפני שהיו מאמינות ויראו מפני האסור החמור של אשת איש שצריכים ליהרג ולא לעבור. שהט מ"ג עברות שצריכים ליהרג ולא לעבור. אבל בדור עני שאנו חיים היום ההמון פרוצים ככפירה ובעריות ובפרט האשה קזאת גם הנודע ביהודה ורב עקיבא אייגור יודו שמזכים גט ולכן כופים לבעל לגרשה אם הוא מסרב כשיטת רבנו ירוחם בחלק חוה שבארנו לעיל. וכאן בפירוש אמרה לי שהיא לא צריכה גט זאת אומרת לדעונה היא מותרת לחיות עם גבר אחר ולהיות לה יחסי מין וזה דבר פשוט ומותר בשבילה. ואף שפוסקים אין אדם משים עצמו רשע ועיין רדב"ז על דמבם הלכות סנהדרין סוף פרק יח הטעם בשביל זה. אבל מכל הטעמים זה גזרון הכתוב אבל כבר פסקו כמו גדולי אחרונים שאם יש רגלים לדבר שהאיש והאשה אומרים אמת או לא צריכים עדיט

שהם רשעים ומאמינים להם במה שאמרו.

ענין פסקי רבנים כרך 10 עמ' 331-316.

פסקי המעוט ופסק של הרב עובדיה יוסף שם שבאותו אופן כן מאמינים לאשה או לאיש שהם רשעים.

ולכן פה מתוך סגנון דברים של האשה שבלי בושה אומרת שלא מקפדת על הגט והיא לא צריכה גט. וגם עושה צהוק מן העובדה שבעלה לא רצה לשנוש אותה בזמן שהיא נרה ואמרה ש"אני לא הייתי כשרה בשביל בעלי" זאת אומרת היא לא מקפידה על איסור כרת של נידה רק בעלה לא רצה. ולכן כשהיא מצאה איש שגם לא מקפיד על איסור נידה וגם לא מקפיד על איסור אשת איש זדקה בעלה מן הבית. ואף שהיא הלכה לבית דין הכל כדי לבקש לבעלה ליהן לה גט מפני שהיא לא רוצה שתלד לה בנים מאיש אחר שיחשבו למזרים בעיני הקהל אף אם היא לא מאמינה בזה. וגם היא בושה מחמשת ילדיה שלה ובמה שהיא בגיל שידוכים שלא תקח שידוך בשבילה. אף אם היא כן יוצאת לרקוד אם גבר זר ונסתור אתו אבל מה שהיא מזונה היא עושה זה בצנעה, אבל להתחתן בערכאות עם איש זר בלי גט כריתות זה דבר שעוד היא לא מעיזה לעשות ולכן היא רוצה שהבית דין יכופו לבעלה. אבל האמת יגיד דרכו, שהבעל יודע שהיא מואסת בו ולעולם לא תחזור אליו וגם הבעל נכשל בה כמה פעמים שהוא בא טליה כבית מלון ושהיא היתה באמת אסורה לו - כך ספר לי - וזה ענין והבעל עשה אשתו חתיכה דאסורא בפרט במקום שהבעל יודע שהיא אסורה עליו. ענין ספר פסקי דין רבניים כרך 10 עמ' 331-316. וענין ומכס פירוש המשניות כתובות פרק ראשון במשנה דף יג ע"א ד"ה "ראוה מדברת עם אחד" יכופים לבעל להוציא לפי ששוריה על עצמו חתיכה דאסורא. כאן הבעל יודע ומכל מקום הוא ננשל באסור סוטה ובודאי באסור נידה ולכן אט לדעת הנודע

ביהודה ורב עקיבא אייגר שמכיא האוצר הפוסקים סימן יא סק א ופתחי תשובה
אבן העזר סימן יז סק קסד ופתחי תשובה אבן העזר סוף סימן קיז שהגעל לא
יכשול באשתו זונה מפני שמאוס עליו ודי בזה שמשמש בביתו כמו שפחה וגם
זה מטפיק בשנילה.

אבל זה לא אמת בענין שלנו שהבעל הכשיל כמה פעמים ובא עליה בבית מלון
מפני שהיחוס טוב עם אשתו ורוצה לחיות אתו חיי מין כדי שיתן לה יותר
כסף וכן היא חיה עם הבעל כדי שגט הא יתן לה עוד כסף. וזה מסתבר בזה
שהיא לובשת כפרוצה ורוצה שגברים אחרים יבאו עליה כדי לסחוט כסף מהם.
נפרוצה כזאת ופרוץ כבעלה לא דבר הנודע ביהודה ולא הרבי עקיבא אייגר
יאו שניהם מודים שבנדאי כופים לבעל בשוטים לגרש את אשתו כדי שהוא לא
יכשל בה ושלא יכשלו בה כמה גברים חוץ מן הבעל והוא באסור אשת איש
ושלא להרבות ממזרים בישראל.

ועכשיו שאי אפשר לכופ לבעל בדיני מדינה או מבטלין הקדושין ואומרים
שאויעתא דהכי לא התקדשה ולא אינסבא שתהיה או עגונה כל ימיה או שתהיה
זונה ולהרבות ממזרים. ולכן מבטלים הקדושין או לכל היותר יכולים לזכות
גט בשביל הבעל כמו שפסק הרב אליהו קלאצקין וכן העיד הרב כהנא שמביא
השו"ד אש באבן העזר חלק ג' סימן כה שכך היו נוהגים בודשא קודם מלחמת
ועולם הראשונה. ועיין בתשובות שלי תשובה א' מה שבארתי על ענין זה
ועיין באהל יצחק מה שכותב על ענין זה ולכן אם אלו הפוסקים שלא מקבלים
את עצת הרב אליהו קלאצקין מהל מקום זה עוד ספק. ומכל הספקות יכולים
להתיר האשה גאלדי בת רחמן ול ואיגה אשת איש ויש לה רשות ממנו להתנסה
לכל גבר די תיצבייין ואנש לא ימחה בידה מן יומא דנך ולעולם והיא מותרת
לכל אדם והקדושין עם שרגא פייבעל בן יעקב הם בטלים והם מקח טעות וגם

אונתא דהכי לא התקדשה ולא אינסבא ואף מעוטא שלא מצוי כלל וכלל יסכים
 להנשא במקום שצריכה להשאר ועגונה כל ימיה או להפך להיות זונה, וכל
 ילדיה מהשני יהיו ממזרים.
 ולהכשיל עצמה וכל שאר ישראל ובפרט שהיא צעירה ויפהיפיה ומושכת הרבה
 לזוטא איתה. ומפני זה כפו הגעל לשחרר שפחתה שחצי שפחה וחצי בת חורין
 מפני שאין לה תקנה, וכדי להציל כלל ישראל מלהכשיל בה כפו בעלה לשחררה.
 יבן גם פה אף אם נאמר שהיא גרמה לעצמה כל הצערות, אבל כמו שפסק הגאון
 אגרת משה בחלק ד אבן העזר שעכשיו בזמננו גם הנודע ביהודה יודה שכופים
 לבגל לכל הפחות מלהציל אותו שלא יכשל באסור סוטה ואסור נידה.
 וגם אם יבין שאשתו מותרת להתחתן יסכים ליתן לה גט כריתות מרצונו הטוב
 כמו שקורה בהאשה בתשובה א שבגלה בא מעצמו ונתן לה גט אחרי שהודענו לו
 שאשתו מותרת להתחתן בהתר שפסקנו שט אבל הוא מוכרח ליתן לה גט ובלי גט
 אנחנו לא נתיר אותו. מפני שכל התרים שמה בנו על יסוד שכשנעו הדחק והוא
 יגיס לשעת הדחק ולכן אנחנו לא התרנו אותו וגם כאן ההתר יהיה רק בשביל
 האשה, ובעלה לא יהיה מותר להתוותן עד שיתן לה גט כריתות מרצונו הטוב
 ולא מפני שבביל ההתר שאנחנו מוכים גט בשבילה שזה גם קולא מפני שהוא
 מסרב לתן גט. ובגט זה מתרים רק אשתו אבל הוא אסור להתחתן עד שהוא יתן
 גט מרצונו הטוב.

משה מארגנשטרן.

ועוד סניפים להתירה

א

הבעל נכשל פעם או כמה פעמים באסור-סוטה, ובודאי באסור נידה, מפני שאשה שמזנה נשהיא אשת איש מאבדת הנאמנות שלה על ספירת ז' נקיים. זה דבר ברור שלא מאמינים לה לטהר עצמה בשביל הנועל אם הוא לא מקפיד על איסור אשת איש שענשו כמתה בודאי לא מקפידה על איסור נדה שהוא בכרת. וגם אז היא מאבדת הנאמנות כלפי בעלה לספור ז' נקיים. עיין פתחי תשובה אבן העזר קטו ס"ק יב בשם הפלאה בקוא אפילו בפנויה שזנתה אבדה נאמנות אחר כך והברית אברהם סוף סימן יד פליג ובפנוי י"ל דלא חמירא דהו איסורא כל כך עכ"ל. אבל זה לא אמרי באשת איש שזנתה היא כן יודעת חומרת האסור ומכל מקום היא לא חוששת לאיסור אשת איש בטח שהיא לא חוששת לאסור נידה, מתוך כפירה, כי באשה זו לא יכולים לאמר שהיא לא יודעת והיא כתנוקה שנשבתה בין העכום, פה היא היתה דתיה ולמדה בישיבת בנות של מאשמער. והיתפקרה הכל, ואינה אוכלת כשר אפילו בשוק. ולכן חייב להוציאה וגט בית דין בופים הבעל להוציאה. כנוו שמביא הפתחי תשובה אבן העזר סימן קטו סק י" בשם מהר"י הלוי אח של הטו סי' צ"ט שהעלה דאם האשה רגילה להיות עוברת על דת על פי עוונת הב"ד כופין לבעלה להוציאה מדברי הרשב"א סי' תת"ד שכתב בשם הריף דכופין אותו להוציאה הרגילה וכתב בשם ר"ת שפנט אחת לא נקרא רגילה בכך וכל הפוסקים מוכרחים להורות להסכמות הרי"ף ור"ת וכו' שני פעמים נקרא רגילה. ועיין עוד פתחי תשובה אבן העזר קטו סק י"ג

- מתשובות מהרי הלוי סימן ל"ט וכתשובות נודע ביהודה ס' כ"ג דהזולית
 נאחר התראה אם עברה ודאי כופין לבעלה לגישה.
 וכאן האשה היתה דגילה משך של ארבע שנים לצאת להתייחד עם גבר זר או
 גברים זרים שזה אסור דאורייתא - דיחוד דאשת איש אסור ואורייתא. ובפרט
 כשאומרת דזנתה עם זה שנתיחזה דאיכא רגלים לדבר והיא נאמנת ואסורה
 לבעלה. עיין בית שמואל אבן העזר קט"ו ס"ק כ"ג וכשהיא מכשילה בעלה כמה
 פעמים (לכל הפחות שתי פעמים) כאסור נידה ואסור סוטה לא צריכה יותר
 התראה ועיין בית שמואל אבן העזר סק קט"ו ס"ק י"ז. ולרשי בדעת משה
 (אסורה נידה או שאשת איש או דמתייחדת עם איש זר - לא צריכה התראה
 וכופין לבעלה להוציאה. ועכשיו שאין ביד בית דין לכופף אמוינן שמבטלין
 הקדושין, שעל דעתא דהכי לא התקדשה שתהא עגונה כל ימיה או שתהפך להיות
 נזכרת על דת משה ליחד עם גברים ולזנות עמהט מפני שבעלה מעכב גט ממנה.
 ואף שהיא פשוטה מאה אחוז, אבל בפרט זה היא אנוסה והבעל בזה שמעכב גט
 גורם שהיא תזנה. ולכן כיון שהיא אסורה עליו איסור עולט שהיא סוטה
 והבעל מטרכ לשחררה הוא גורם שהיא תזנה עוד ולכן על דעתה דהכי לא
 התקדשה. והקדושין בטלים.

וגם אשה זאת היא אפיקורס בדעתה ואסור להתחתן איתה ולכמה ראשונים
 ואחרונים שהטור אבן העזר ס' מד מביא (בשם מהרשדס ועוד) אין קדושין
 תופסים בה וגם אם כבר התקדשה עקב הקדושין. עיין אבני מלואים אבן העזר
 ס' מד. מנחת חינוך מצוה רג אוצר הפוסקים סימן י"ז סק א. שרידי אש חלק
 ג סימן כה בשביל ראשונים ואחרונים שסוברים ככה ואם כן אלו סניפים
 ניותר לבטל הקדושין דזוג הזה - גאלדי בת רחמן זל לשרגא פייבעל בן
 יעקב.

ענף ב'

יעור צדדים להתיר האשה,

לוצטרף לסניפים לפי האשה

הבעל רגיל כמה שנים לשחק בקלפים והעמור בכספים באטלאנטיק סיטי ניו ג'רזי. וגם רועה זונות באותו זמן. וגם רודף אחרי נשי אשת איש - נשים של חברים שלו ומפייס אותם לזנות אחר, וגם יעץ לאשתו פעם כשהיתה אחר באטלאנטיק סיטי שהיא תלך עם חבר שלו שם כל הלילה ובקש מאותו חבר שלו שיקח אשתו לכל הלילה כדי שתהיה לו הזדמנות לעסוק במשחק קלפים והעמור בכספים, ולחיות חיי אשות עם זונות כל הלילה. ואז זנתה אשתו עם החבר שלו ואז היה התחלה של הבגידה בו. ומאז התחילה האשה לצאת ולפגוש עם הזכר שלו ולחיות אחר זאת ואמרונ להיות להם יחסי מין, וזה מושך של ארבע שנים ולפי הבעל תשע חדשים וארבע שנים שיש להם יחסי מין, ואשת החבר עזבה אותו עם ארבעה ילדים ושכה לבית אביה.

והחבר עכשיו מאוהב בה וכל הזמן שבעלה לא נתן לה פרנסה פרנס את האשה וחמשת ילדיה. והוא שמה בשבתות וחגים כניתם ומתנהג כאבא לילדיה והילדים גם כן אוהבים אותו. והחבר רוצה להתחתן אחר. והיא מצדה גם מאוהבת בו אבל היא לא מוכנה להתחתן, יש לה ספקות. וזה חוץ ממה שהיא עוד לא משוחררת. והאשה נתנה לי שם של הזכר הזה ואמרה שכל אנשים יודעים בקהילה שהיא גרה שמה מכל הדברים שכתבתי למעלה.

וגם ספרה שבעלה משחית זרע לבטלה כמה פעמים כיום באוטו שלו לפני אנשים

אִסָּק עַט וְעֹדָתָא דְהָכִי לֹא הִתְקַוְּיָהּ וְכַבֵּר בְּאַרְנֹו בְּסוּף הַתְּשׁוּבָה וּבִתְשׁוּבוֹת א-ח
 זָכַן דַּעַת הָעֵינַן יִצְחָק. וְגַם כֵּן דַּעַת ר' אֵלִיָּהוּ קְלֹאֲצִקִין וְכֵן דַּעַת ר' מֹשֶׁה
 צוּרִיִּיג מִחֲבֵר אֵהֵל מֹשֶׁה וְלִכֵּן הָאִשָּׁה מִזֹּתֶרֶת לְהִתְחַתֵּן לְכָל גִּבֹר דִּי תִצְנִיִּינָן וְאִישׁ
 לֹא יִמְחָה בִּיָּדָה.

וְהַקְדוּשִׁין עִם בַּעֲלָהּ הֵם בְּטָלִים וְעֹדָתָא דְהָכִי לֹא הִתְקַדְּשָׁה וְלֹא אֵינְסַבָּא וְאָף אַחַד
 כְּנוּלָם לֹא יִמְצָא שְׂתַסְכִּים לְהִתְקַדְּשׁ בְּמִצְבַּ שְׁבֵאֲרֵנוּ.

משה

וְגַם אֵינַן שׁוֹם עֹדִים שְׂמַעוּלָם הַתְּחַתְּנָה וּפּוֹסֵק הֵיכִיעַ אֹמֵר חֶלְקֵן ו' טִימָן ז'
 וְבִאֹפֶן כֹּזֵה יְכוּלִים לְבַטֵּל הַקְדוּשִׁין. גַּם זֶה סְנִיף לְהַתִּירָה.

משה

וַיֵּשׁ עוֹד טְנִיפִים לְהַתִּיר הָאִשָּׁה

מקוז טטורת

הַחֲתָן וְהַמְשַׁפָּחָה שֶׁל הַחֲתָן הַבְּטִיחוּ לְיִשְׁפָּחָה שֶׁל הַכֵּלָה וְלִכְלָה שֶׁהַחֲתָן יִרְאֵה שְׂמִים
 וְשׁוֹמֵר מִצְוֹת. אֲבֵל הָאִמֵּת שְׂמַלִּילָה וְאִשׁוּן הוּא הִיָּה פְרוּץ בְּעֵרִיּוֹת וְכֵן נִשְׂאָר כָּל
 זְמַן וְשֶׁהָיָה בִּיחָד עַד שְׂאִשְׁתּוֹ זָרְקָה אֹתוֹ מִן הַבַּיִת.

כמו שבארנו בענף ב' הבעל בקש שאשתו תעבור על איסור של יהרג ועל יעבור ושהיא תבעל לחברו מלילה ראשון כשלא יכול היה לשבור עור של בתוליה.

והוא היה רודף זונות ומשחית זרע לבטלה בפרהסייה בפני נשים כדי שיעל ידו זה יתאבד לשכב איתו. וגם בחוץ יעץ לאשתו שתשאר כל הלילה עם חברו ולא אכפת לו שהיא תשכב איתו. וכך הוי. וזה היה התחלה של הבגידות. ובמנוול כזה אין אשה בארץ שתסכים להתקדש אתו וזה ענין של מקח טעות. וכל הזמן שהיא נשארה אתו היה מפני שהיונה לה תקוה שהוא ישתנה ולא שהיא מחלה על זכויותיה וכבר בארנו באריכות בחשובות ב' וחי' משם כמה אחרונים ופוסקים, ובתוכם ערוך השולחן חושן משפט סי' רל"ב סימן ד' בסוף. וחושן משפט סימן ר"ל"ב ופתחי תשובה ושם סימן א' בחוץ שמביא הבית אפרים ושאר אחרונים דבשום אופן במום כזה לא מחלה האטה את זכויותיה אם אחד משתמש בהפץ מכח אונס לא אמרינן שהיא מחלה על המום. ובפרט בענין של דת שהבעל מומר בעקורי הות יבפרט באשות וכבר פסקנו באבן העזר ברמא שאם הוא מורד מהשמיש כופים אותו עד שתצא נפשו, ובפרט בזה שהוא אפיקורס ומתואב ורגיל בפרצות בעריות הוא לא דתי ולא שומר מצוות ואינו בן אדם ואף אם נעשה מומר אחר כך יכולים לבטל הקדושין ובפרט אם כל הזמן הוא מומר שמעולם לא היו קדושין.

והאשה מואסת בו וזה דבר שבלי ספק שהיא מחויבת למאוס במנוול כזה שמעשיו כל כך מתואבים. שאין שום ספק שיכולה לטעון שזה מקח טעות כמו שיטת מהנה אפרים וערוך השולחן אפילו אחר כמה שנים מפני שיש לה חמישה ילדים ועשתה כל מה שבידה בתקוה אולי הבעל יזקן ורכיו ולא רצתה לשבור הנשואים בשביל הילדים, אבל במשך של שלש עשרה שנה והבעל לא תיקן דרכיו ובמקום להטיב ורכיו נעשה עוד יותר גרוע אם כן אין מקח טעות גדול מזה. והיא היתה

אנוסה כל הזמן שהיתה אתו. וכמו שפוסק הערוך השולחן חושן משפט דליב סיג
 ו' בסוף "דשמוש שעל ידי ההכרה ודאי דאין זה ראייה על מחילתו" וכן כאן.
 ועוד סניף - הבעל הכה כמה פעמים להאשה ולבתו הגדולה ואינט עליה שיהרוג
 אותה אם היא מוחה על זרכיו המנוולים האלה שהוא הוא זונות ומשחק
 בקלפים והעמר בכספים. וגם היו לה מחלקות מרובות עם בעלה מזה ואיים כמה
 פעמים שיהרוג אותה, ואם היא ונעזוב אותו לא יתן לה אף פרוטה אם לא יהרוג
 אותה מקודם. ומזה שהכה אותה מכות רבות היה לה הוכחה שהוא רציני ושיש
 לו יכולת להרוג אותה וגם בתו מפני שהיא בצד האמא. ולכן יש סכנה לחיות
 עם גבר כזה וכמו שפוסקים בשולחן ערוך כאבן העזר ריש סימן קנ"ד, שבעל
 שמכה אשתו כופים אותו עד שתצא נפשו. וכן פסקינן בפסקי דין ובנייט כרך
 י' דפים 16-3.

והיום באמריקה שאין כח ביד בית דין לכוף או פסק הגאון הרב משה
 פיינשטיין האגרת משה אבן העזר חלק א' סימן ע"ט בסוף דשום אשה בעולם לא
 תסכים להתחתן דעונעתא דהכי לא התקדשה וכן פסקו העין יצחק ובעל אהל משה
 והרב אליהו קלאצקי. וכן פה, האשה לא הסכימה להתקדש

ואף מנוטא דלא נמצא כלל היה מסכימה להתקדש במצב

כזה מכל הסבות והטענות שבארנו בענף א וענף ב.

ואם האשה עשתה רבר נגד הלכה ונסבה העקרית היה בעלה ודרכיו המנוולות
 ששום בן אדם דתי או לא דתי יהודי או גוי היה מותר לו ולכן היא נקיה
 מכל פשע מפני שהיא מעולם לא היתה אשת איש. ואני תפלה לבורא עולם שהיא
 תמצא גבר ירא שמים וטוב לב שיוצא לקחת אותה ואת חמשת ילדיה מפני שהיא
 באנות אשה טובה ואשת חיל וטובה לב ויפיפיה. ובתוך תוכה היא באמת יראת
 שמים וכבר עשתה תשובה והבטיחה אותה שהיא תשמור בעתיד על כל הלכות של

טהרת המשפחה בכל הדקדוקים כמו שלמדה בנעוריה בישיבה של סאטמער. וכן תשמור בדרכיה בצניעות וחיו לא תשכב עם שום גבר עד שתתחתן עוד פעם ולכן הסכמתי ליתן ידי לשחררה מעגונותה. והיא בן מותרת לכל גבר די תיצרתיין ואנש לא ימחה בידה והקדושין עם הם בטליט כעפרא דארעא ומעולם לא קיינון.

(נשה)

ויש עוד סניף להתיר האשה. בעלה משוגע מיום ראשון של החתונה והאשה קרתה כל הזמן שיטיב הוצב ובמקום להטיב נעשה עוד יותר גרוע. ולכן לא חלו הקדושין וכמו שפוסק הבית יוסף כאבן העזר בסימן מר ס'ק ב וגם בסימן קכא.

ועיין בית שמואל ס'ק ג וגם חלקת מחוקק ס'ק ג. ועיין תורת גיטין אבן העזר קכא ס'ק ה ד"ה ועוד כתב בית שמואל דאפילא עושה שאר דברים דרך שטות נקרא שוטה ולא דוקא הנך טימנים דמפורש במסכת הגיגה ורק שנעשה שלש פעמים. ובפרט לשיטת הרמבם ושאר ראשונים ואחרונים דלא צריכים שיהיה משוגע בכל דבר. רק אם אי אפשר לחיות אתו דאין חיים עם נחש בכפיפה אחת. ועיין אוצר הפוסקים אבן העזר סימן א ועיין אגרת משה אבן העזר חלק ג סימן מו והוא פוסק באופן כזה והקדושין בטלים.

וכבר בארנו בתשובות א-ח דלרעת מוזנה אפרים דמביא הפתח תשובה חושן משפט בסימן ילב ס'ק א וגם דעת הגר"ח השולחן חושן משפט ילב ס'ק ד דאם האיש

או האשה אנוסים במקום שיש מום גדול יכולים לחזור לא אמרינן שקבלו ומחלו הזכויות שלהם לבטל המקוץ.

וכאן מיד הרתה האשה זילדה זומישה ילדים ולא היתה לה ברירה לבטל הנשואין עד שזרקה אותו מן הבית, וגם למשך של חמש שנים חשבה שאין לה שום אפשרות להפטר מבעלה ואז נכשלה במה שכבר כתבנו למעלה.

בעל שהוא חסיד ולומע שטראמיל וגרביים לבנים בשבת שיועץ לאשתו להבעל לזכרו מפני שלא יכול לפתוח אותה - את עור בתוליה - כליל ראשון הוא משוגע או רשע גמור. בעל כזה שרודף וזנות משך של יד שנים שהיה עם אשה יפיפיה הוא משוגע גמור. בעל שיועץ לאשתו שתהיה עם חברו כל הלילה ומסכים שאשתו תזנה עם חברו כזו שהוא יהיה פנוי לזנות עם זונות נאטלאנטיק סיטי ניו דזארזי הוא משוגע. מי שמאבד מה שנותנים לו הוא משוגע. עיין- גמרא חגיגה סימנים של משוגע. בעל שמקשה עצמו בפרהסייה לפני נשים נשואות מוציא את אמה שלו ומקשה עצמו לפניהם ומשחית ודע לבטלה הוא מאה אחוז משוגע. ואין קדושין חלים אפילו מדרבנן כמנוול כזה. ואם הוא לא משוגע הוא רשע גמור. או שהוא מקצת משוגע ומקצת רשע וממה נפשך לכל היותר הקדושין הם לא יותר מדרבנן וכבר בארנו למעלה שאר טניפים לבטל את הקדושין. הבעל בסוף הוזה לי שעבר על כל מה שכתבתי. עיין ערוך השולחן אבן העזר קנד סיק א שכופים אותו עד שתצא נפשו לפטור אותה בגט כשהוא מודה עכ"ל ואם אין כח ביד כ"ד לכופ מבטלים הקדושין. ולכן האשה אינה אשת איש והיא מותרת לכל אדם די תיצבייין ואיש לא ימחה בידה.

ההתר וק בשביל האשה. האיש מוכרח ליתן לה גט ואם לאו חלות עליה כל

החומרות דחרס דרבנו גרשם מאור ויגולה. ואסור להתחתן עם אחות נד שיפטר
אשתו בגט כריתות.

רע"א

חשה